

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

VALMIUSSUUNNITELMA YLEINEN OSA

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

1. VALMIUSSUUNNITTELUN PERUSTEET	3
1.1. Johdanto	3
1.2. Salassapito	3
1.3. Säädos pohja	4
1.4. Käsitelmäärittelyjä	4
1.5. Suunnitteluohjeet	5
1.6. Vuosisuunnittelu, hyväksyntä, jakelu & säilyttäminen	6
1.7. Henkilöstön perehdytys ja koulutus	6
1.8. Arviointi ja kehittäminen	7
2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KESKEISET UHAT	7
2.1. Maakunta toimintaympäristönä	7
2.2. Luumäen kunta toimintaympäristönä	8
2.3. Keskeiset uhkakuvat sekä riskitekijät	9
3. VARAUTUMINEN ERITYISTILANTEISIIN	10
3.1. Johtaminen	10
3.2. Tehtävien priorisointi	11
3.3. Kriisiviestintä ja tiedottaminen	11
3.4. Tilannekuvan kokoaminen ja välittäminen	12
3.5. Valmiuden kohottaminen	13
3.6. Väestönsuojelu ja pelastustoiminta	14
3.7. Häätätyö	14
3.8. Viranomaisyhteistyö ja strategiset kumppanit	15
3.9. Evakuoinnit	16
4. VARAUTUMINEN POIKKEUSLOIHIN	16
4.1. Kunnan johtokeskus	16
4.2. Varaukset ja työvoiman käyttö	17
4.3. Päivittäistavarahuolto	17
4.4. Valmiusmateriaali	17
5. TOIMIALOJEN VALMIUSSUUNNITTELU	18
5.1. Hallintotoimi	18
5.2. Sivistystoimi	18
5.3. Tekninen toimi	19
5.4. Muut	19
5.4.1 Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri	19
6. LIITTEET	20
6.1. Yleiset liitteet	20
6.2. Toimialojen valmiussuunnitelmat liitteineen	20
6.3. Yhteistyökumppaneiden yhteystietoluettelot	20

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

1. VALMIUSSUUNNITTELUN PERUSTEET

1.1. Johdanto

Valmiussuunnittelun ja varautumisen tarkoituksena on taata mahdollisimman vakaa ja häiriötön palvelutaso niin normaaliolojen häiriötilanteissa, erityistilanteissa kuin poikkeusoloissakin. Tämä valmiussuunnitelma kuvaa perusmenettelyt, joiden avulla Luumäen kunta valmistautuu tähän haasteeseen.

Tämä valmiussuunnitelma muodostuu yleisestä osasta, toimialojen osista sekä virastojen ja laitosten turvallisuus-, erityis-, ja pelastussuunnitelmista. Suunnitelmaa täydentävät yhteistyöviranomaisten valmiussuunnitelmat sekä niiden yritysten valmiussuunnitelmat, joiden toiminta on perushuollon, teollisuustuotannon, energiahuollon ja infrastruktuurin kannalta välttämätöntä.

1.2. Salassapito

Tämän valmiussuunnitelman yleisen osan tekstiosa on julkinen asiakirja, mutta sen liitteet sekä muut osat liitteineen ovat salassa pidettäviä. Asiakirjojen salassapito perustuu lakiin viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999, 24 §), joka määrittelee valmiussuunnitelmat salassa pidettävien asiakirjojen piiriin. Valmiussuunnitelman salaiseksi määritellyt osat merkitään "viranomaiskäyttöön" merkinnällä (etusivun oikea kulma).

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

1.3. Säädöspohja

Viranomaisten varautumista ja valmiussuunnittelua säätelevät lait ja asetukset sekä valtionhallinnon periaatepäätökset, joiden mukaan kunnan ja eri viranomaisten velvollisuutena on varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen niin normaaliolojen pienissä häiriötilanteissa, erityistilanteissa kuin poikkeusoloissakin.

Pelastuslaki 379/2011

Asetus pelastustoimesta 407/2011

Valmiuslaki 1552/2011

Puolustustilalaki 1083/1991

Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategia (YETTS, VN:n periaatepäätös 23.11.2006)

Turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko 2012 , josta on tulossa uudempi versio.

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen palvelutasopäätös vuosille 2021-2025

Luumäen kunnan hallintosääntö

Toimialakohtainen lainsäädäntö kirjataan toimialojen valmiussuunnitelmiin.

1.4. Käsitelmäärittelyjä

Käsitelmäärittelyjä Varautumisen ja väestönsuojelun sanaston 2007 mukaan:

turvallisuustila; turvallisuustilanne

uhkan tasosta johtuva yhteiskunnan tila. Turvallisuustiloja ovat *normaaliolot*, *häiriötila* ja *poikkeusolot*.

normaaliolot

turvallisuustila, jossa ei ole häiriöitä tai häiriöt ovat pieniä ja jossa esiintyvät *uhkat* voidaan ehkäistä ennalta tai tarvittaessa torjua viranomaisten säännönmukaisin *toimivaltuuksin* ja voimavaroin.

Normaalioloissa rakennettavat järjestelmät ja muut toimenpiteet luovat perustan toiminnalle *erityistilanteissa*, *häiriötiloissa* ja *poikkeusoloissa*.

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

häiriötila

turvallisuustila, jossa on häiriöitä ja jonka hallitseminen voi vaatia viranomaisilta erityisiä toimia, mutta joka ei ole niin vakava kuin *poikkeusolot*.

Häiriötila voi olla valtakunnallinen, alueellinen, paikallinen tai organisaation sisäinen.

poikkeusolot

turvallisuustila, jossa on paljon tai vakavia häiriöitä, ja jonka hallitseminen ei ole mahdollista viranomaisten säännönmukaisin *toimivaltuuksin* ja voimavaroin.

Edellyttää valmiuslain tai puolustustilalain valmiuksien käyttöönottoa.

erityistilanne

yllättävä tai äkillinen tilanne, joka voi vaarantaa yhteiskunnan turvallisuuden tai väestön elinmahdollisuudet ja jonka hallinta voi edellyttää normaalista poikkeavaa johtamismallia ja viestintää.

Eriyistilanne voi esiintyä missä tahansa turvallisuustilanteessa. Esimerkiksi *ydinonnettomuus*, *pandemia* ja *laajamittainen maahantulo* ovat erityistilanteita.

1.5. Suunnitteluohjeet

Valmiussuunnitelman yleiseen osaan kirjataan koko kuntaa koskevat perusmenettelyt erityistilanteissa ja poikkeusoloissa. Kaikessa suunnittelussa tulee huomioida yhteiskunnan turvallisuusstrategian määrittelemät seitsemän elintärkeää toimintaa siinä määrin, kuin ko. suunnitelman osalta on tarkoituksenmukaista (YTS:n ELINTÄRKEÄT TOIMINNOT: 1. johtaminen 2. Kansainvälinen ja EU-toiminta 3. Puolustuskyky 4. Sisäinen turvallisuus 5. Talous, infrastruktuuri, huoltovarmuus 6. Väestön toimintakyky ja palvelut 7. Henkinen kriisinkestävyys. Toimialojen perusmenettelyt kirjataan toimialakohtaisiin suunnitelmiin. Yleisen osan kohdassa 5 määritellään toimialojen suunnitteluvastuu.

Suunnittelun ja varautumisen painopiste on normaaliolojen erityistilanteissa ja lähtökohtana pidetään mahdollisimman häiriöttömän palvelun tarjoamista kaikissa tilanteissa. Suunnittelu sisältää riskien ennaltaehkäisyyn, tilanteen aikaisen toiminnan, palautumissuunnittelun, sekä asiayhteydessä erityisesti huomioitavan viestinnän ja viranomaisyhteistyön.

Normaaliolojen pieniin häiriötilanteisiin varaudutaan ja ko. tilanteet hoidetaan normaaleilla päivystys- ja hälytysjärjestelyillä, jotka luovat pohjan myös toimimiselle laajemmissa häiriö- ja erityistilanteissa. Nämä menettelyt kukin toimiala kuvaa omissa valmiussuunnitelmissaan.

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

Toimialakohtaisten suunnitelmien päivityksien yhteydessä on aina syytä huomioida myös alati muuttuva valtakunnantason riskiarvio. Viimeisin kansallinen riskiarviopäivitys on julkaistu (julkaistane tämän suunnitelmaluonnoksen käsittelyn aikana). Maakuntaa koskeva alueellinen riskiarvio on päivitetty 17.8.2021.

1.6. Vuosisuunnittelu, hyväksyntä, jakelu & säilyttäminen

Valmiussuunnitelman ylläpidosta vastaa kunnanjohtaja yhdessä johtoryhmän kanssa. Yleisen osan päivittämistä vastuu on kunnanjohtajalla ja toimialat vastaavat omien suunnitelmiansa ajan tasalla pitämisestä.

Suunnitelmia ylläpidetään ja päivitetään tilannekohtaisesti, mutta vähintään kerran vuodessa ennen kesälomakauden alkua.

Pelastussuunnitelmat päivitetään aina vuoden loppuun mennessä.

Kunnanhallitus hyväksyy valmiussuunnitelman yleisen osan lopullisesti käyttöön otettaviksi kunnanjohtajan esityksestä.

Valmiussuunnitelmien jakelu on rajattua ja valmiussuunnitelmaa tai sen osia jaetaan vain niitä virkansa tai työtehtäviensä puolesta tarvitsevien tietoon. Suunnitelman yleinen osa lähetetään tiedoksi yhteistyöviranomaisille (poliisi, puolustusvoimat, EKSOTE ja pelastuslaitos/Hyvinvointialue ja Etelä-Karjalan kuntaTURVA). Muusta jakelusta päätetään erikseen.

Suunnitelmista tulee verkkotallenteen lisäksi aina olla olemassa riittävä määrä paperitulosteita. Tulosteita säilytetään riittävän turvallisessa paikassa, jotta ne eivät joudu sivullisten käsiin.

1.7. Henkilöstön perehdytys ja koulutus

Valmiussuunnittelun lähtökohtana on henkilöstön kyky hoitaa heille kuuluvat tehtävät normaalioloissa sekä soveltaen hankalimmissa tilanteissa. Työnantajan velvollisuutena on huolehtia siitä, että henkilöstöä on riittävästi perehdytetty ja koulutettu toimimaan normaaliolojen lisäksi myös normaaliajan erityistilanteissa sekä poikkeusoloissa.

Mikäli henkilöstön tehtävät muuttuvat erityistilanteen aikana oleellisesti perustehtävästä, on kyseiseen tehtävään annettava riittävä koulutus. Koulutuksia järjestetään tarpeen mukaan ja maakunnallisesti koulutustarvetta selvittää säännöllisesti valmiussuunnittelutyöryhmä (=Etelä-Karjalan KuntaTURVA).

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

Tärkeintä on, että ylemmät esimiehet ovat koulutettuja ja perehdytettyjä valmiussuunnittelun perusasioihin. Käytännössä tämä tarkoittaa, että toimialajohtajat, vastuualueen johtajat sekä muut virkansa puolesta kriittisiä tehtäviä hoitavat esimiehet ovat perillä tehtävistään erityistilanteissa ja poikkeusoloissa.

1.8. Arviointi ja kehittäminen

Valmiussuunnitteluun ja varautumiseen tuloksia tulee seurata ja arvioida eri tasoilla. Valmiussuunnitteluun liittyviä toimintamalleja ja -tapoja arvioidaan itsearvioinnein, valmius- ja erityistilanneharjoituksissa, katselmuksin sekä ulkopuolisin arvioinnein.

Itsearviointi on pääasiallinen arviointimenetelmä. Itsearviointikierrokset toteutetaan erikseen sovittuna ajankohtana, vähintään joka toinen vuosi. Arviointikehyksenä käytetään Aluehallintoviraston järjestämien valmiusharjoitusten valmistelu- ja palautekoosteiden havaintoja, joiden perusteella toteutetaan organisaatio- ja toimialakohtaista itsearviointia. Itsearvioinnin avulla nostetaan esille kehittämiskohteita, joista priorisoidaan keskeiset kehittämisen tavoitteet tuleville valmiussuunnittelukierroksille.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KESKEISET UHAT

2.1. Maakunta toimintaympäristönä

Etelä-Karjalan maakunta muodostuu yhdeksästä (9) kunnasta (Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari). Etelä-Suomen lääniin kuuluvan maakunnan väkiluku 31.12.2021 126 921 henkilöä.

Maakunnassa keskeisesti vaikuttavia tekijöitä ovat EU:n ja Suomen ulkoraja, Lappeenrannan ja Imatran alueelle keskittyvä metsäteollisuus sekä alueen rautatiet ja maantiet, jotka ovat merkittäviä tavara-, kemikaali- ja henkilöliikenneväyliä.

Maakunnan alueella on myös valtakunnallisesti merkittäviä vesistöjä sekä vesiliikenneväyliä. Energiahuollon näkökulmasta Etelä-Karjalalla on valtakunnallisestikin tärkeä osa vesivoiman tuotannosta.

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

2.2. Luumäen kunta toimintaympäristönä

Luumäen kunta on Etelä-Karjalan läntisin kunta Kymenlaakson naapurissa. Luumäki on maantieteellisesti laaja kunta, jossa on kaksi taajamaa; hallinnollinen keskus Taavetti ja Jurvala.

Asukasluku 2021	4 476
Pinta-ala	860 km²
Maapinta-alaa	750 km²
Vesipinta-alaa	110 km²
Veroprosentti 2022	21 %

Alue

Luumäen kunta sijaitsee Kaakkois-Suomen keskipisteessä Etelä-Karjalan läntisimpänä kuntana valtateiden 6 ja 26 risteyksessä. Luumäen naapurikuntia ovat Lappeenranta, Savitaipale, Miehikkälä, Hamina ja Kouvola. Kuntaa halkovat valtatie 6 ja 26, rautatie, suurjännitelinjat ja maakaasuputki.

Hallinnollinen asema

Luumäki on vakaa ja itsenäinen maalaiskunta maakunnan länsirajalla. Luumäki toimii yhteistyössä ympäristökuntien kanssa. Luumäki kuuluu perusturvan osalta Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden alueeseen. Ympäristöterveydenhuollon osalta Luumäki on osa Lappeenrannan kaupungin organisaatiossa olevaa seudullista ympäristötoimea. Jätehuollon järjestämisvastuu on Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy:llä.

Luumäkeä leimaa eteläkarjalaisittain Venäjän läheisyys sekä hyvä sijainti Kaakkois-Suomen kohtauspisteessä, josta on lyhyt matka myös pääkaupunkiseudulle.

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

2.3. Keskeiset uhkakuvat sekä riskitekijät

Etelä- Karjalan alueellinen riskiarvio on laadittu vuona 2021. Arviossa riskiskenaariot on jaettu kahteen kategoriaan:

Laajasti yhteiskuntaa vaikuttavat tapahtumat:

1. energiasaannin vakavat häiriöt
2. kyberympäristön riskit
3. maailmanlaajuisesti tai suomen lähialueilla esiintyvät vakavat tarttuvat taudit ihmisiin
4. Suomeen suoraan tai välillisesti kohdistuva turvallisuuspoliittinen kriisi
5. vakava ydinvoimalaonnettomuus Suomessa tai Suomen lähialueella

Vakavat alueelliset tapahtumat:

1. Nopeahkosta syntyvä laaja tulva asutuskeskuksessa tai sen läheisyydessä
2. vakava kemikaali- tai räjähdysonnettomuus vaarallisia aineita käsittelevässä teollisuuslaitoksessa
3. vakava sortuma onnettomuus
4. suuri sisävesionnettomuus
5. vakava lentoliikenteen onnettomuus
6. vakava raideliikenteen onnettomuus
7. vakava maantieliikenteen onnettomuus
8. useampi yhtäaikaista laaja maastopalo
9. suuri, laajasti yhteiskuntaan vaikuttava rakennuspalo kriittisen infrastruktuurin kohteessa
10. laaja tai pitkäkestoinen vedenjakeluhäiriö
11. maa- tai vesialueen laaja-alainen saastuminen
12. laajalle alueelle ulottuva talvimyrsky, johon liittyy pitkä pakkasjakso ja runsas lumisade
13. ukkosmyrsky (rajuilma)
14. laajamittainen maahantulo
15. Etelä-Karjalaan kohdistuva terroristinen teko tai terrorismi
16. vakava henkilöjoukkoon kohdennettu väkivallanteko
17. isojen väkijoukkojen väkivaltainen liikehdintä
18. logistiikkajärjestelmän laaja häiriö
19. viestintäverkkojen ja palveluiden vakavat häiriöt
20. mikrobilääkeresistenssi
21. helposti leviävä vakava eläintauti
22. vaarallisten kasvintuhoajat – kasvitautiepidemia
23. elintarvikehuollon häiriöt
24. rahoitusjärjestelmän häiriöt

Luumäen kunta varautuu näiden kaikkien uhkakuvien toteutumiseen konsernina ja toimialoittein siten, että konserni ja toimialat suunnittelevat toimintansa todennäköisimpien uhkakuvien varalle.

3. VARAUTUMINEN ERITYISTILANTEISIIN

3.1. Johtaminen

Luumäen kunnan johtaminen on pyrittävä järjestämään normaalein johtamismenettelyin kaikissa tilanteissa. Erityistilanteissa ja poikkeusoloissa johtamista tukevat eri alojen asiantuntijat, mutta perusorganisaatio ja johtamisvastuu tulee pitää samana kaikissa tilanteissa mahdollisimman pitkään. Kevyen organisaatorakenteen johdosta varahenkilöitä ei ole käytettävissä juuri missään tehtävässä.

Kunnallista päätöksentekomenettelyä voidaan tarpeen mukaan ja lain sallimissa puitteissa keventää muuttamalla mm. kokouksien päätösvaltaisuutta ja koollekutsumista koskevia määräyksiä. Valmiuslain (1552/2011) tarkoittamissa poikkeusoloissa voidaan valtioneuvoston asetuksella siirtää kunnallista päätösvaltaa alemmille organisaatiotasolle sekä virkamiehille. Normaalia demokraattista päätöksentekomenettelyä ja hallintoa tulee kuitenkin toteuttaa niin kauan kuin mahdollista.

Häiriötilanteiden johtamis- ja päätöksentekomenetelmät kirjataan uuteen hallintosääntöön.

Johtoryhmän tehtävät erityistilanteissa ja poikkeusoloissa

Viranhaltijajohtoryhmän tehtävänä on johtaa Luumäen kuntaa ja sovittaa yhteen toimialojen tehtäviä eri häiriötilanteissa. Johtoryhmää laajennetaan kunnanjohtajan päätöksellä tarpeen mukaan muilla kunnan viranhaltijoilla, yhteistyöviranomaisilla tai muilla asiantuntijoilla (julkinen, yksityinen tai kolmas sektori).

Toimialojen johtaminen erityistilanteissa ja poikkeusoloissa

Toimialan johtoryhmän tehtävänä on toimialajohtajan johdolla hoidettava oman toimialansa tehtävät eri häiriötilanteissa. Johtoryhmää laajennetaan toimialajohtajan päätöksellä tarpeen mukaan.

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

3.2. Tehtävien priorisointi

Erityistilanteissa ja poikkeusoloissa on mahdollista joutua priorisoimaan kunnan tehtäviä keskittymällä olennaiseen ja siirtämällä lisäresursseja tarvittavaan paikkaan. Jokainen toimiala priorisoi toimintonsa niiden tärkeysasteen mukaan.

Toimialakohtainen priorisointi:

1. elintärkeät ja lakisääteiset tehtävät
2. muut lakisääteiset tehtävät
3. vapaaehtoinen palveluntuotanto

Yksikkökohtainen priorisointi:

1. välittömän palveluntuotannon turvaaminen
2. yksikön sisäiset tukitoiminnot

3.3. Kriisiviestintä ja tiedottaminen

Kriisiviestintä ja siihen liittyvä tiedottaminen on tehostettua viestintää poikkeuksellisessa tilanteessa. Kriisiviestinnässä noudatetaan Luumäen kunnan viestintäsuunnitelmaa, joka on päivitetty tänä vuona 2022. Viestintäsuunnitelman päivittäminen ja tietojen ajantasaisuudesta vastaa kunnan tiedottaja.

Kunnanjohtaja johtaa ja vastaa yhteistyössä kunnan tiedottajan ja muun johdon kanssa erityistilanteiden tiedotusjärjestelyistä kuntalaisille, yhteistyöviranomaisiin ja tiedotusvälineisiin.

Varautumisen viestintäyhteyshenkilönä toimii kunnan tiedottaja. Tiedottajan tehtävänä on yllä mainitun viestintäyhteyshenkilön kehittäminen ja ylläpito häiriöttömässä tilanteessa.

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

3.4. Tilannekuvan kokoaminen ja välittäminen

Tilannekuvalla tarkoitetaan johdon ja heitä avustavien henkilöiden ymmärrystä tapahtuneista asioista, niihin vaikuttaneista olosuhteista, eri osapuolien tavoitteista ja tapahtumien mahdollisista kehitysvaihtoehdoista, joita tarvitaan päätösten tekemiseksi erikoistilanteissa.

Tilannekuvan muodostamisesta vastaa ensisijaisesti johtoryhmä. Tilannekuvan muodostamisen käytännöt vaihtelevat tilanteen mukaan (puhelin, sähköposti, tiedotteet, kuvat). Tilannekuvan välittämiseen käytetään pääasiassa jo normaaliolojen työskentelytapoja ja –välineitä. Tilannekuvaseuranta on dokumentoitava riittävällä tarkkuudella aikaan sitoen, jotta johtamisessa tehtyjen ratkaisujen perusteet on myöhemmin selvitettävissä ja arvioitavissa.

Tilannekuvaseurannan käynnistämisen pitää käynnistyä matalalla kynnyksellä, koska usein häiriötilanteen vakavuus ja päätöksien merkittävyys tunnistetaan vasta myöhemmin.

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

3.5. Valmiuden kohottaminen

Valmiutta tulee kohottaa etukäteen ja joustavasti mikäli erityistilanteen kehittymisestä saadaan ennakkotietoa. Muussa tapauksessa toimintavalmius nostetaan erityistilanteen aikana parhaalla mahdollisella tavalla. Poikkeusoloissa valmiuden kohottaminen voi edellyttää valmiuslain toimintavaltuuksien käyttöä.

Perusvalmius luodaan ja ylläpidetään normaalioloissa. Siihen kuuluu, että uhkien mukaiset valmiussuunnitelmat on laadittu, henkilöstö on perehdytettyä ja koulutettua, asianmukaiset toimitilat ovat olemassa sekä tarvittava materiaali ja välineet on hankittu.

Perusvalmiuteen kuuluvat (esim.)

- Valmiussuunnitelman laatiminen
- Omatoimisen suojelun suunnittelu ja organisoiminen
- Johtamispaikkojen ja väestönsuojien rakentaminen
- Johtamis-, valvonta- ja hälytysjärjestelmien ja tietoliikenneyhteyksien toteuttaminen
- Henkilöstön, ajoneuvojen, työkoneiden ja huonetilojen varaaminen
- Säteilyvalvontavälineiden hankinta
- Vesi-, energia- ja lämpöhuoltoon varautuminen
- Tiedotus ja koulutus
- Valmiuskeskuksen käyttöönoton edellytysten ylläpito

Tehostetussa valmiudessa kohotetaan valmiutta hallita uhkaava onnettomuus- tai vaaratilanne (eritystilanne).

Tehostettuun valmiuteen kuuluvat (esim.)

- Suunnitelmien yksityiskohtainen tarkistaminen ja täydentäminen
- Johtamis- ja viestijärjestelmien varmistaminen
- Puuttuvan materiaalin hankkiminen
- Henkilöstön mitoitus ja koulutus
- Ohjeiden anto kuntalaisille ja henkilöstölle

Täysvalmiudessa otetaan käyttöön kaikki suunnitellut resurssit ja keskitetään ne häiriö- tai kriisitilanteen aiheuttaminen vaikutusten ehkäisemiseksi ja niistä selviytymiseksi. Valmiuslakiin ja puolustustilakiin sisältyvät valmiuden kohottamistoimet edellyttävät käyttöönottoaiheessa valtioneuvoston asetusta ja ministeriöiden päätöksiä.

Täysvalmiuteen kuuluvat (esim.)

- Suunnitelmat tarkistetaan
- Organisaatio muokataan tilanteeseen sopivaksi
- Johtamispaikat, kalusto, suojelumateriaali, ajoneuvot, hälytys- ja viestivälineet, suunnitelmat ja tiedostot otetaan käyttöön ja niiden toiminta testataan

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

- Johtamispaikoilla on ympärivuorokautinen päivystys ja tilanteen mukaan toimitaan joko päivystysvalmiudessa tai työskentelyvalmiudessa
- Henkilöstön koulutuksia jatketaan
- Kunnan asukkaille annetaan toimintaohjeita ja järjestetään toimintaharjoituksia

3.6 Väestönsuojelu ja pelastustoiminta

Kunnat ja kuntayhtymien eri toimialoista vastaavat virastot ja laitokset ovat tehtäväalueensa, keskinäisen työnjakonsa ja kuntia koskevan lainsäädännön mukaisesti velvollisia osallistumaan pelastustoimintaan ja väestönsuojeluun seuraavasti (VN asetus pelastustoimesta 407/2011):

- Vastaavat lääkinnällisestä pelastustoiminnasta ja sairaankuljetuksesta
- Osallistuvat evakuointisuunnitteluun pelastusviranomaisten johdolla
- Vastaavat onnettomuuksien uhrien ja evakuidun väestön majoituksesta, muonituksesta, vaatetuksesta ja muusta perushuollosta
- Vastaavat väestönsuojelussa tarvittavasta raivaus- ja puhdistustoiminnasta sekä ensiavusta ja näihin tehtäviin tarvittavan väestönsuojeluorganisaation valmisteluista
- Huolehtivat yhteistoiminnassa muiden asiantuntijoiden kanssa psykososiaalisen tuen ja palvelut niille, jotka uhreina, uhrien omaisina tai pelastajina ovat joutuneet osalliseksi onnettomuuteen
- Avustaa tarvittaessa pelastusviranomaisia pelastustoiminnassa ja väestönsuojelussa antamalla pelastusviranomaisille toimialaansa soveltuvaa asiantuntija-, kalusto- ja materiaaliapua pelastushenkilöstön huoltamiseksi

3.7 Hätätyö

”Kun ennalta arvaamaton tapahtuma on aiheuttanut keskeytyksen säännöllisessä toiminnassa tai vakavasti uhkaa johtaa sellaiseen keskeytykseen tai hengen, terveyden tai omaisuuden vaarantumiseen, saa säädettyjä tai sovittuja säännöllisiä työaikoja pidentää siinä määrin kuin mainitut sitä edellyttävät, kuitenkin enintään kahden viikon ajan”. (Työaikalaki 605/1996, 21 §).

Hätätyö mahdollistaa henkilökunnan joustavan käytön normaaliolojen yllättävissä tai uhkaavissa erityistilanteissa, mikäli hätätyön tunnusmerkistö täyttyy. Hätätyötä tehtäessä on siitä tehtävä viivytystä ilmoitus työsuojelupiiriin.

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

3.8 Viranomaisyhteistyö ja strategiset kumppanit

Luumäen kunnan keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat mm. seuraavat tahot:

Viranomaiset

- Etelä-Karjalan pelastuslaitos
- Etelä-Karjalan poliisilaitos
- Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimi
- Lappeenrannan seudun ympäristötoimi
- Puolustusvoimat
- Rajavartiolaitos
- Tulli
- Etelä-Karjalan EKTURVA / kuntaTURVA

Yksityinen sektori

- Huoltoasemat
- Tiedotusvälineet
- Päivittäistavaraliikkeet
- Pankit
- Posti
- Apteekki
- Paikalliset yritykset ja urakoitsijat

Kolmas sektori

- Seurakunta
- Vapaaehtoinen pelastuspalvelu
- Radioamatöörit
- SPR
- Martat
- Luumäen metsästysseura

Yhteistyömuotoina kumppaneiden kanssa ovat mm. yhteistoimintasopimukset ja –muistiot ja muut suunnitelmat sekä päivittäinen yhteistyö.

Toimialakohtaisissa suunnitelmissa pitää käsitellä omaan toimintaan liittyvät keskeisimmät yhteistyötahot (esim. vesihuollossa vesiosuuskunnat, sivistystoimella koulukyydityksistä vastaavat)

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

3.9 Evakuoinnit

Etelä-Karjalan pelastuslaitos laatii ja ylläpitää evakuointisuunnitelmaa yhteistyössä maakunnan kuntien kanssa.

Luumäen kunta vastaa virastojen ja laitosten kohde-evakuointien suunnitelmista (pelastussuunnitelmat) kohteissa, joissa kunta on toiminnanjärjestäjä.

Lisäksi Luumäen kunta huolehtii tiedottamisesta ja muista sille soveltuvista tehtävistä siten kuten niistä on yhteistyössä pelastusviranomaisen, sosiaali- ja terveydenhuoltoviranomaisen, poliisin tai muun mahdollisesti johtovastuussa olevan viranomaisen kanssa sovittu.

4 VARAUTUMINEN POIKKEUSOLOIHIN

Poikkeusoloissa toiminta käynnistetään samojen periaatteiden mukaisesti kuten normaaliajan häiriötilanteissakin huomioiden poikkeusolojen aiheuttamat lainsäädäntömuutokset (valmiuslaki ja puolustustilalaki) sekä niihin liittyvät valtiovallan päätökset.

4.1 Kunnan johtokeskus

Luumäen kunnan toimintaa johdetaan normaalioloissa toimipisteissä niin pitkään kuin se on mahdollista ja turvallista. Poikkeusoloja varten Luumäen kunta varautuu perustamaan poikkeusoloihin soveltuvan johtokeskuksen (pelastuslaki 64§).

Poikkeusolojen johtokeskus varustetaan siten, että se voidaan ottaa käyttöön perusosiltaan välittömästi ja kokonaisuudessaan 2-3 vuorokauden kuluessa. Johtokeskuksen tilojen on mahdollistettava pitkäaikainen työskentely.

Kunnan johtokeskuksen tehtävänä poikkeusoloissa on erityisesti:

- Yleistilanteen johtaminen
- Yhteydenpito muihin johtoportaisiin sekä yhteistoimintaviranomaisiin
- Tarvittavan tilannekuvan ylläpitäminen
- Omatoimisen suojelun johtaminen
- Pelastustoiminnan tukeminen
- Tiedottaminen ja muu kuntalaisten ohjaaminen

Johtokeskuksen johtamisjärjestelyt, varustaminen sekä ylläpito kuvataan erillisellä liitteellä.

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

4.2 Varaukset ja työvoiman käyttö

Luumäen kunta esittää noin kahden vuoden välein puolustusvoimille listan sellaisista asevelvollisista henkilöistä, joita kunta tarvitsee poikkeusolojen aikana oman organisaationsa palvelukseen. Kunnan henkilövarauslistaa ylläpitää valmiussuunnittelusta vastaava henkilö, joka välittää henkilövaraukset suoraan puolustusvoimille. Puolustusvoimat voi myöntää listan henkilöille vapautuksen aseellisesta palveluksesta mahdollisessa kriisitilanteessa. Myönteisen päätöksen jälkeen nämä henkilöt ovat kunnan käytössä myös kriisiajan poikkeusoloissa. Kunnan tehtäviin varatuille henkilöille ilmoitetaan kunnan tekemästä varauksesta, kun varaus on puolustusvoimien taholta varmistettu.

Kalusto – ja tilavarauksista tehdyt ilmoitukset on päivitetty vuona 2022.

Poikkeusolojen lainsäädäntö mahdollistaa lisäksi työvoiman laajemman hankkimisen työkykyisen väestön keskuudesta. Toimialat suunnittelevat etukäteen ulkopuolisen työvoiman mahdollisen tarpeen.

4.3 Päivittäistavarahuolto

Poikkeusoloja varten valmistaudutaan perustamaan päivittäistavarahuolto organisaatio yhteistyössä valtakunnallisesti johtovastuussa olevan viranomaisen kanssa. Organisaation tehtäviin kuuluu kulutukseen liittyvä ohjaus, valistus ja neuvonta, sääntelystä ja säännöstelystä annettujen määräysten valvonta, tarvittaessa ostokorttien jakelun järjestäminen sekä säännöstelyn alaisten tavaroiden tuotannon ja jakelun valvonta.

Organisaatio muodostetaan kunnan osalta lähtökohtaisesti ruokahuollon henkilöstöstä.

4.4 Valmiusmateriaali

Valmiusmateriaali koostuu niistä laitteista ja välineistä, joilla valmiusorganisaation eri muodostelmat varustetaan poikkeusolojen varalle. Pääasiallisesti on pyrittävä käyttämään hyödyksi päivittäisessä käytössä olevaa materiaalia ilman suuria valmiusvarastoja.

Päivittäiseen käyttöön soveltumaton, mutta erityistilanteissa ja poikkeusoloissa välttämätön materiaali hankitaan ja varastoidaan normaaliaikana. Toimialat vastaavat oman valmiusvarastonsa hankinnasta ja ylläpitämisestä sekä huomioivat tämän budjetoinnissaan.

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

5 TOIMIALOJEN VALMIUSSUUNNITTELU

Tässä kappaleessa määritetään ne tehtävät, joihin toimialojen täytyy suunnitella toimintaansa normaaliolojen erityistilanteissa sekä poikkeusoloissa. Oman toimintansa varmistamiseksi erityistilanteissa ja poikkeusoloissa Luumäen kunta varautuu perustamaan erikseen määrättyt muodostelmat, joiden tehtävät ja mitoitus suunnitellaan yhdessä Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen kanssa. Tarkemmat kokoonpanot ja tehtävät määritellään toimialasuunnitelmissa tai ne sovitaan tilannekohtaisen tarpeen mukaisesti.

5.1 Hallintotoimi

Hallintotoimi valmistautuu suunnittelemaan normaaliajan erityistilanteita sekä poikkeusoloja varten toimintansa seuraavien toimintojen osalta:

- Varautuminen keskeisiin uhkakuviin
- Tehtävien priorisointi
- Kunnan johtaminen ja hallinto
- Taloushallinnon johtaminen
- Henkilöstöhallinnon johtaminen
- Maatalous
- Johtamis- ja tietoliikennejärjestelyjen johtaminen
- Väestönsuojeluorganisaatio
- Lisätyövoiman käyttö

5.2 Sivistystoimi

Sivistystoimi valmistautuu suunnittelemaan normaaliajan erityistilanteita sekä poikkeusoloja varten toimintansa seuraavien toimintojen osalta:

Varautuminen keskeisiin uhkakuviin

- Tehtävien priorisointi
- Kasvatus- ja opetus
- Päivähoito
- Yleishuolto
- Majoitushuolto (pienelle henkilömäärälle)
- Ruokapalveluiden johtaminen
- Väestönsuojeluorganisaatio
- Lisätyövoiman käyttö

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

5.3 Tekninen toimi

Tekninen toimi valmistautuu suunnittelemaan normaaliajan erityistilanteita sekä poikkeusoloja varten toimintansa seuraavien toimintojen osalta:

Varautuminen keskeisiin uhkakuviin

- Tehtävien priorisointi ja tiedottaminen
- Raivaus-, rakentamis- ja kunnossapito
- Väylien, puistojen ja yleisten alueiden kunnossapito ja huolto
- Siivouspalvelut
- Ympäristönsuojelu
- Vesihuolto
- Lämpöhuolto
- Väestönsuojeluorganisaatio
- Lisätyövoiman käyttö

5.4 Muut

5.4.1 Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri

Sosiaali- ja terveystoimen valmiussuunnittelusta vastaa Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri, jonka kanssa kunta sopii vastuujaosta. Kunnan ja Eksoten on varmistettava valmiussuunnitelmiansa nivoutuminen toisiinsa. Sosiaali- ja terveyspiiri valmistautuu suunnittelemaan normaaliajan erityistilanteita sekä poikkeusoloja varten toimintansa seuraavien toimintojen osalta:

Varautuminen keskeisiin uhkakuviin

- Tehtävien priorisointi
- Perusterveydenhuolto
- Ensihoito- ja sairaankuljetus
- Erikoissairaanhoito
- Vanhuspalvelut
- Mielenterveyspalvelut ja kriisiapu
- Sosiaalipalvelut
- Väestönsuojeluorganisaatio
- Lisätyövoiman käyttö

Hyvinvointialue aloittaa toimintansa vuoden 2023 alussa ja kunnan on heidän kanssaan sovittava yllä olevat toiminnot. Valmiussuunnitelma tullaan päivittämään vuoden alussa vastaamaan todellisuutta.

LUUMÄEN KUNTA

15.11.2022

6 LIITTEET

6.1 Yleiset liitteet

Uhkakuvat ja niihin liittyvät erityistilanteet, liitetään myöhemmin

Viestintäsuunnitelma, liitetään myöhemmin

Kunnan johtokeskuksen työjärjestys, liitetään myöhemmin

Johtoryhmän hälytyskaavio, liitetään myöhemmin

Henkilövaraukset, liitetään myöhemmin

Kalusto – ja tilavaraus, liitetään myöhemmin

Valmiuskeskuksen toimintamalli, liitetään myöhemmin

6.2 Toimialojen valmiussuunnitelmat liitteineen

Yleishallinto, liitetään myöhemmin

Sivistystoimi, liitetään myöhemmin

Tekninen toimi, liitetään myöhemmin

6.3 Yhteistyökumppaneiden yhteystietoluettelot

Hyvinvointialue

Poliisi, liitetään myöhemmin

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi, liitetään myöhemmin

Puolustusvoimat, liitetään myöhemmin

Rajavartiolaitos, liitetään myöhemmin

Tulli, liitetään myöhemmin